

مهر آموزشگاه	نمره	آموزشگاه باقر العلوم «ع»		اداره کل آموزش و پرورش استان مرکزی اداره آموزش و پرورش شهرستان ساوه	
		رشته: علوم انسانی	پایه: دوازدهم	درس: علوم و فنون ادبی ۳	سوالات ارزشیابی نوبت:
		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تاریخ آزمون: ۹۹/۱۰/۳	شامل ۱۸ سوال در ۴ صفحه می باشد
	نام دبیر / آموزگار	شماره صندلی	شماره کلاس	نام خانوادگی	نام
	جلیلیان				

نمره	«سوالات»	ردیف
------	----------	------

۰/۵	تاریخ ادبیات و سبک شناسی: جای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. الف) کتاب «خداوند نامه» اثر..... است. ب) آشنایی با..... طبع فرخی یزدی را شکوفا ساخت.	۱
۰/۵	با توجه به دوره بازگشت ادبی و سبک بیداری صحیح یا غلط بودن جملات های زیر را مشخص کنید. الف) مجله ی بهار که نشریه ای ادبی محسوب می شد توسط ملک الشعرای بهار منتشر شد. ب) «شمس الدین و قمر» و «داستان باستان» آثار میرزا حسن خان بدیع هستند.	۲
۰/۲۵	معروف ترین شاعر دوره ی بازگشت ادبی چه کسی است؟ الف) سروش اصفهانی. ب) قآنی شیرازی پ) هاتف اصفهانی ت) فروغی بسطامی	۳
۰/۷۵	گروهی از شاعران دوره ی بازگشت ادبی به غزل سرایی به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی می پرداختند ۳ تن از آنها را نام ببرید.	۴
۱	به سوالات کوتاه پاسخ زیر پاسخ دهید. الف) بارزترین شاخصه ی زبانی شعر عصر بیداری چیست؟ ب) کدام قالب از شاخه های ارزنده ی نثر عصر بیداری است؟	۵
۱	علت کم توجهی به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در سبک بیداری چیست؟ «نکر دو مورد کافی است» ..... ۱ ..... ۲	۶

موسیقی شعر:

همسان و ناهمسان بودن بیت های زیر را مشخص کنید «احتیاجی به تقطیع هجایی نیست»

الف) ترک گدایی مکن که گنج بیابی/از نظر رهروی که درگذر آید
 ب) بیا عاشقی را رعایت کنیم/زیاران عاشق حکایت کنیم
 پ) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا/غلغله زن، چهره نما، تیزپا
 ت) دل بسوز که سوز توکارها بکنید/نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکنید

کدام یک از ابیات زیر را میتوان به دو صورت دسته بندی هجایی کرد؟ به یکی از آن دو صورت آن بیت را تقطیع کنید.

الف) دنیا نیرزد آنکه پریشان کنی دلی/ز نهار بد نکن که نکرده است عاقلی
 ب) چوبش نوی سخن اهل دل مگو که خطاست/سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست

۱				مصراع اول
				نشانه هجایی
				مصراع دوم
				نشانه هجایی
				وزن واژه

تقطیع هجایی بیت زیر را تکمیل کنید.

«بیا به خانه ی آلاله ها سری بزنیم/ز داغ با دل خود حرف دیگری بزنیم»

۲			ب ی ا ب خا	مصراع اول
		UU--		نشانه هجایی
	ف دی گ ری			مصراع دوم
	UU-			نشانه هجایی
	مفاعن			وزن واژه

اختیارات شاعری زبانی نوشته شده جلوی هر بیت در جای چندم رخ داده است.

الف) سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز/ور روی بگردانی در دامن آویزد «حذف همزه»

	<p>(ب) تو کجایی تا شوم من چاکر/چارقت دوزم کنم شانه سرت «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه»</p> <p>(پ) در دام فتاده آهوپی چند/محکم شده دست و پای در بند «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند»</p>	
۱	<p>با در نظر گرفتن اختیارات شاعری وزن بیت زیر کدام است؟</p> <p>«اگر به روی تو بار دگر نظاره کنم/چو صبح زندگی خویش را دوباره کنم»</p> <p>الف) فعلا تئن فعلا تئن فعلا تئن.</p> <p>ب) مفاعله ن مفاعله ن مفاعله ن</p> <p>پ) مفاعله ن مفاعله ن فعلن.</p> <p>ت) فعلا تئن فعلا تئن فعلا تئن فعلن</p>	۱۱
۲	<p>زیبایی شناسی:</p> <p>آرایه مقابل را روی بیت متناسب با آن بنویسید. «تضاد، تضمین، تلمیح، مراعات نظیر»</p> <p>الف) پس عدم کردم چون ارغنون/گویدم: «انا الیه راجعون»</p> <p>ب) بسی تیر و مرداد و اردیبهشت/بر آید که ما خاک باشیم و خشت</p> <p>پ) مجنون که به دیوانه گری شهره ی شهر است/در دشت جنون همسفر عاقل نابود</p> <p>ت) موج ز خود رفته ای نیز خرامید و گفت/هستم اگر می روم گر نروم نیستم</p>	۱۲
۰/۵	<p>نوع لف و نشر را در ابیات زیر مشخص کنید.</p> <p>الف) آن که ز ابرو و مژه تیرو کمانی دارد/چشم ها کرده سیه قصد جهانی دارد</p> <p>ب) به عشق زلف و رخت فارغم ز دیر و حرم/که این معامله بیرون ز کفر و ایمان است</p>	۱۳
۱	<p>مشخص کنید در کدام یک از ابیات زیر آرایه متناقض نما «پارادوکس» و در کدام یک آرایه «تضاد» به کار رفته است؟</p> <p>الف) زلف آشفته ی او موجب جمعیت ماست/چون چنین است پس آشفته ترش باید کرد</p> <p>ب) در نیابد حال پخته هیچ خام/پس سخن کوتاه باید و السلام</p> <p>پ) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه ی گل/نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد</p> <p>ت) ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی/از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی</p>	۱۴
۱	<p>در کدام گزینه هر دو آرایه ی «تضاد» و «لف و نشر» هم زمان به کار نرفته است؟</p> <p>الف) روی تو و موی تو بسنده است جهان را/گر روز و شب و انجمن و افلاک نباشد</p> <p>ب) وفا کردیم و باما غدر کردند/برو سعدی که این پاداش آن است</p> <p>پ) از دشمن و از دوست گریزیم و عجب نیست/سرگشته نسیم از گل و از خار گریزد</p>	۱۵

	ت) ایزدی و اهرمنی کرد مرا زلف و رخت/باز رهان جان مرا ز ایزدی و اهرمنی	
۱/۵	<p>قسمت مشخص شده در هر بیت چه آرایه ای دارد؟</p> <p>الف) عصر جدید/عصری که هیچ اصلی/جز اصل احتمال یقینی نیست</p> <p>ب) دل و کشورت جمع و معمور باد/ز ملکت پراکندگی دور باد</p> <p>پ) همچو فرهاد بود کوهکنی پیشه ی ما/کوه ما سینه ما ناخن ماتیشه ما</p>	۱۶
۲	<p>تحلیل نظم و نثر:</p> <p>با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>«از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند/شوبار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحر است /گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو/کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند»</p> <p>«ملک الشعرای بهار»</p> <p>الف) قافیه و ردیف بیت اول را بنویسید.</p> <p>ب) فعل «شو» در بیت نخست شهر ملک الشعرای بهار را به کدام سبک نزدیک کرده است؟</p> <p>پ) تشبیه در بیت آخر بیابید و بنویسید.</p> <p>ت) یک ویژگی فکری شعر را بیان کنید.</p>	۱۷
۲	<p>با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>«باری چه در دسر دهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که میبیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده است، تمام آن حرف ها یادش رفته، تایک فراش قرمز پوش میبیند دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد، هی می گوید امان از همنشین بد.»</p> <p>«علی اکبر دهخدا»</p> <p>الف) رنگ پریدن کنایه از چیست؟</p> <p>ب) یک ویژگی زبانی متن را نام ببرید.</p> <p>پ) در جمله ی «دست و پایش را گم کرده است» کدام نوع فعل ماضی به کار رفته است؟</p> <p>ت) نوع حذف را در جمله ی آخر بنویسید.</p>	۱۸
« موفق باشید »		